

חברת לזמדי שי"ם

לחידוק לימוד
הדף היומי

בס"ד

טעימה שבועית בלימוד הדף היומי

נושג גלחודי, מהנלמד בפלשג ואלמט

איפה צריך לעשות ה'אמה' זכר לחורבן, נגד הפתח או לצידו?

אמר רב דימי בר יוסף א"ר אלעזר המוצא פלטרין בנכסי הגר וסד בהן סיוד אחד או כיוור אחד קנאן וכמה אמר רב יוסף אמה אמר רב חסדא וכנגד הפתח בבא בתרא נג:

אחד מתקנות חז"ל לאחר חורבן בית המקדש, המובא בפרקינו (ס:) הינה לשייר אמה על אמה שאינה מסויידת כנגד הפתח זכר לחורבן.

מלשון הגמ' 'אמר רב חסדא כנגד הפתח' משמע שצריך לעשותו ממול הפתח, כדי שתיראה מיד בכניסתו לבית, אך הפמ"ג מבאר שדברי רב חסדא, כוונתו בצידו, ולשון 'נגד' מתפרש גם מצידו, ו'נגד' בלשון הש"ס הוא מלשון נוכח, כפי שמצינו בתרגום יונתן על הפסוק בהגר שפחת אברהם 'ותשב לה מנגד' היינו מצידו, וממילא צריך לעשותו מ'צד' הפתח ולא מ'מול' הפתח.

אמנם מדברי הרשב"ם בסוגייתינו (ד"ה כנגד) משמע שצריך לעשותו ממול הפתח ששם הוא נראה יותר לנוי, וכתב פסק בסמ"ע (חו"מ סי' ער"ה סק"כ), שמקום ה'זכר לחורבן' הינו נגד הפתח ולשון נגד הכוונה נגד – מול הפתח.

כך פסק גם במשנ"ב שעשיית 'זכר לחורבן' היא כנגד הפתח וממולו דווקא, אמנם מביא גם את דעת השע"ת שיש שמניחים את האמה מעל הפתח.